

Liba Laboratuvarları A.Ş.

Sistematiik Risk Analizi Politikası

8 Haziran 2020

1

AMAÇ VE KAPSAM

Sistematiik Risk Analizi Politikası'nın ("Politika") amacı Liba Laboratuvarları A.Ş.'nin ("Liba" veya "Şirket") periyodik uyum riski analizi çalışmalarına ilişkin genel ilkeleri tanımlamaktır.

Politika, yıllık uyum riski değerlendirme sürecinin adımlarını ve sorumlulukları ile sürecin uygulanma yöntemini açıklar.

Liba'nın, maruz kaldığı çeşitli risk faktörlerinin Şirket üzerinde olumsuz etkiler yaratmasını önlemek amacıyla düzenli olarak uyum risklerini ve risk azaltıcı kontrollerini değerlendirmesi gerekmektedir. Liba olarak, potansiyel sorunları göz önünde tutmak, bu riskleri azaltmak ve gerekli önlemleri almak için uyum risklerinin belirlenmesi, ölçülmesi, takip edilmesi ve yönetilmesi önem arz eder.

Şirket'i etkileyebilecek olası tüm riskleri kapsayan doğru, etkili ve güncel bir uyum risk değerlendirme programının olması bu Politika'nın uygulanması için çok önemlidir.

2

TANIMLAR

Politika içerisinde kullanılan terimler, kelimeler ve ifadeler tanımlanmadıysa anlamlarını yürürlükteki yasa, düzenlemeler ve sektörel anlamlarından alacaktır.

Operasyon: Doğru ürün ve hizmet sağlayarak müşteri memnuniyeti sağlamayı hedefleyen, işlemlerin hızlı, az maliyetle, etkin bir biçimde yürütülmesi için gerçekleştirilen bir dizi iş amaçlı eylemdir.

Risk: Olası bir zarar verecek, kayba sebep olacak, tehlike yaratacak veya hasara uğramaya sebep olacak unsur veya etkidir.

Risk Değerlendirmesi ve Önceliklendirme: Tanımlanan risklerin niteliğini, kaynaklarını ve nedenlerini anlamak ve risk seviyelerini tahmin etmek için yürütülen süreçtir. Kontroller dikkate alınmadan önce riskler ve risk üzerindeki etki hakkında bir karar toplamak için kullanılan bir yöntemdir.

Risk Tanımlama: Şirketin maruz kaldığı riskleri tanıma ve açıklama sürecidir. Liba'nın hedeflerine ulaşmasını etkileyebilecek ve/veya engelleyebilecek risklerin tespiti, tanınması ve tanımlanmasını içerir. Hedeflerin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek ve/veya engelleyebilecek olay ve koşullara ek olarak olası risk kaynaklarını belirlemek için de kullanılır.

Uyum Görevlisi: Şirket'in ulusal ve uluslararası düzenlemelerin yanı sıra iç politika ve prosedürlere uymasını sağlamakla görevli kişidir.

Uyum Planı: Şirket'in etik ilkelere ve yasal mevzuata uygun faaliyet gösterebilmesi ve tanımlanmış risklerini ortadan kaldırmak veya etkilerini hafifletmek amacıyla izlediği stratejidir.

Uyum Riski: Şirket'in sektörel kuralara, yasalara ve düzenlemelere, iç politikalarına veya öngörülen en iyi uygulamalara uygun hareket etmediği durumlarda karşılaştığı yasal cezalara, mali zararlara ve maddi kayıplara maruz kalma riski olarak tanımlanmaktadır.

GENEL İLKELER

Düzenli aralıklarla yürütülen etkili bir uyum riski değerlendirme süreci, Şirket'in karşılaşabileceği riskleri, mevcutta yürütülmekte olan risk azaltıcı kontrolleri, bu kontrollerin etkinliğini ve alınması gereken aksiyonları belirleyerek operasyonların daha güvenli bir şekilde gerçekleşmesini sağlar. Ayrıca şirket çalışanlarının risk farkındalığını artırarak risklerin veya risk sinyallerinin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olur.

Uyum riski değerlendirmesi süreçteki herkesin sonuçlarını kolayca anlayabilmesi için yeterince açık olmalıdır.

Tüm departmanlar uyum riski değerlendirme sürecinin ilk adımı olarak kendi işlerine dair riskleri ve kontrolleri belirleyerek sürece dahil olur. Çalışanlar, riskleri azaltacak önlemlerin alınmasından ve eylem planlarının zamanında ve doğru şekilde uygulanmasından sorumludur.

Birimlerin maruz kaldığı uyum risklerinin ve ilgili kontrollerin daha iyi anlaşılabilmesi için Uyum Görevlisi tarafından anket, çalıştay, birebir görüşmeler gibi uygulamalar gerçekleştirilebilir. Uyum riski değerlendirme sürecinin Şirket genelindeki koordinasyonu, iletişimi ve etkinliği Uyum Görevlisi'nin sorumluluğundadır.

Uyum risk değerlendirme süreci yaşayan bir süreç olup yıl içerisinde risk ve kontrol değerlendirmelerini etkileyecek tüm değişikliklerin anlık olarak uyum riski değerlendirme envanterine kaydedilmesi gerekmektedir.

Uyum'dan sorumlu kişiler, yıllık uyum riski değerlendirme sürecini başarılı bir şekilde yürütebilmek için yıl içindeki uyum riski ihlallerini kayıt altına almalıdır. Kayıtları güncellemek için Uyum'dan sorumlu kişiler diğer departmanlarla bir arada çalışarak, işbirliği içinde olmalıdır.

POLİTİKANIN UYGULANMASI

Uyum Risklerinin Tespiti

Şirket'in uyum risklerinin belirlenmesi öncelikle işin sahibi olan çalışanların sorumluluğundadır. Bu nedenle, çalışanlar günlük iş rutinleri içerisinde karşılaşabilecekleri uyum risklerini tanımlayarak bu riskleri azaltmak için gerekli önlemleri alırlar.

Uyum Görevlisi tarafından, en az yılda 1 defa, uyum risklerini tespit etmek amacıyla anket, çalıştay, birebir görüşmeler gibi uygulamalar gerçekleştirilebilir. Yapılan çalışmaların sonucunda, bunlarla sınırlı olmamak üzere, aşağıda yer alan konular tespit edilerek Şirket'in maruz kaldığı uyum risklerinin tespit edilmesi amaçlanır:

- Mevcutta takip edilen uyum riskleri,
- Daha önce tanımlanmamış, yıl içerisinde ortaya çıkan uyum riskleri,
- Yıl içerisinde öne çıkan riskler,
- Çalışan farkındalığı, eğitim ihtiyacı,
- Mevcut kontrollerin riskleri azaltma yeterliliği, yeni kontrol ihtiyacı,
- Yaşanmış uyum ihlalleri,

- Üçüncü taraflara yönelik riskler,
- Alınmış/alınabilecek cezalar,
- Önemli tespit/dış denetim bulgusu.

4.2 Uyum Risklerinin Değerlendirilmesi

Tespiti yapılan uyum risklerinin, gerçekleşme olasılıklarını, gerçekleşirse Şirket'e etkisinin ne olacağını, bu riskleri azaltıcı kontrollerin etkinliğini ve ek kontrol ihtiyacı olup olmadığını tanımlamak için uyum risklerinin düzenli olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Risklerin değerlendirilmesi, riskler arasında bir öncelik yapabilmeyi ve yıl içerisinde hangi alanlara odaklanılması gerektiğinin belirlenmesini sağlar.

Uyum riski değerlendirmesinin kapsamı aşağıdaki konuları içerir, ancak bunlarla sınırlı değildir:

- Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele: Rüşvet, bir kamu görevlisinin, görevinin ifasıyla ilgili bir işi yapması veya yapmaması için kişiyle bir anlaşmaya varması ve bu doğrultuda bir yarar sağlamasıdır. Rüşvet almak da vermek de suçtur. Yolsuzluk ise verilen yetkinin özel menfaatler doğrultusunda kötüye kullanılması olarak tanımlanabilir.
- Suç Gelirlerinin Aklanması: Yasa dışı faaliyetlerden elde edilen gelirin finansal sisteme sokulmasıdır.
- Ekonomik Yaptırımlar: Bir ülkeyi belli bir şekilde hareket ettirmeye zorlamak için başka ülkelerin uyguladığı ekonomik baskılar olarak ifade edilir.
- Rekabet: Mal ve hizmet piyasalarındaki şirketler arasında kendi iradelerine göre ekonomik kararlar verilebilmelerini sağlayan yarış.
- Veri Gizliliği: Şirketin ticari faaliyetlerine, çalışanlarına ve iş ortaklıklarına ilişkin her türlü ticari bilgi ve belgeyi ifade eder.
- İnsan Hakları: Çalışanların, başta birer insan olarak sahip oldukları temel hak ve özgürlükler olarak ifade edilir.

Yukarıdaki konular, yapılacak anket, çalıştay, birebir görüşmeler gibi çalışmaların sonuçlarına göre geliştirilebilir veya daraltılabilir.

Risk değerlendirmesinin olabildiğince doğru bir şekilde yürütülmesi adına, her bir risk her zaman süreç sahipleri ile görüşülerek değerlendirilmelidir.

Uyum risklerinin ve bu riskleri azaltıcı kontrollerin tespit edilip değerlendirilmesinin ardından sonuçlar Uyum Görevlisi tarafından Yönetim Kurulu ile paylaşılarak Şirket'in risk iştahı belirlenir. Alınabilecek risk iştahına göre, ek kontroller veya eğitimler düzenlenebilir, personel veya sistem yatırımı gibi yatırımlar yapılabilir. Yönetim Kurulu'nca alınması gereken tüm aksiyonlar, aksiyon sahipleri ve hedef tarihleri ile birlikte Uyum Görevlisi tarafından takip edilir.

4.3 Uyum Risklerinin İzlenmesi

Uyum risklerinin Uyum Planına uygun olarak yönetilmesi, aksiyon planlarının uygulanma sürecinin takip edilmesini ve hedeflerin gerçekleştirilme durumunu izlemeyi içermektedir.

İzleme faaliyetleri sadece Uyum Görevlisi tarafından gerçekleştirilmez, tüm çalışanların süreç içerisinde aktif olmasını gerektirir.

Çalışanlar, kendi sorumluluk alanlarındaki işlerde ortaya çıkan risklerin sürekli izlerler. Yeni bir riskin ortaya çıkması, mevcut bir riskin ortadan kalkması, kontrollerin çalışmaması, ek kontrol ihtiyacının oluşması, ihlallerin meydana gelmesi gibi durumlarda Uyum Görevlisini anlık olarak bildirerek uyum riski değerlendirme sürecinin canlı bir süreç olmasına katkıda bulunur.

Uyum Görevlisi, Şirket çalışanlarının uyum faaliyetlerine rehberlik sağlar ve süreçlerin uygun şekilde gerçekleşip gerçekleşmediğini izler. İzleme aşaması sırasında tespit edilen her yeni riske paralel olarak politika prosedürlerin güncellenmesi, kontrol süreçlerinin değiştirilmesi, eğitim düzenlenmesi, bilgilendirmeler yapılması gibi aksiyonlar alınabilir.

5 YETKİ VE SORUMLULUKLAR

Tüm çalışanlar, işbu Politika'ya uymakla yükümlü olup çalışanların bu Politika'ya uyumunu sağlamak Genel Müdür ve Uyum Görevlisi'nin sorumluluğundadır.

Politika'nın ihlali önemli disiplin suçu teşkil etmekte olup sözlü, yazılı uyarı veya iş akdinin feshedilmesini gerektiren disiplin yaptırımlarıyla sonuçlanabilir.

Politika'ya aykırı davranışlara tanık olunması halinde,

- libaetikhatti@liba.com.tr e-posta adresine,
- Uyum Görevlisi'ne veya
- Genel Müdür'e bildirimde bulunulabilir.

Bu Politika, değişen yasal mevzuat ve Şirket süreçlerine paralel olarak periyodik olarak Uyum Görevlisi tarafından gözden geçirilir.